

Крім семантичних особливостей, лексика північно-західного ареалу степового говору, зокрема Кіровоградщини, містить багато інших цікавих зв'язків і властивостей (фонетичних, словотвірних, морфологічних та ін.), вивчення яких доповнить уявлення про розвиток місцевого мовлення й засвоєння краю. Тому проведене дослідження є лише одним з необхідних кроків на шляху до повнішого пізнання цілісної картини формування лексико-граматичної системи української мови й умов її функціонування.

Перспективу системного вивчення лексики досліджуваного ареалу вбачаємо у подальших дослідженнях не лише словникового складу цієї частини степового говору, а й опис його на текстографічному, етнографічному матеріалах тощо. Усе це сприятиме вивченню діалектної мови у синхронії й діяхронії, вирішенню проблем, пов'язаних із їхнім сучасним станом і генезою.

Список літератури

1. Атлас української мови : у 3 т. – К. : Наукова думка, 1984. – Т. І. Полісся, Середня Наддніпрянщина і суміжні землі. – 498 с.
2. Бевзенко С. П. Українська діалектологія / С.П. Бевзенко. – К. : Вища школа, 1980. – 246 с.
3. Бевзенко С. П. Діалектні групи і говори української мови / С.П. Бевзенко. – Одеса : [б.в.], 1975. – 55 с.
4. Ващенко В. С. Полтавські говори / В. С. Ващенко. – Х. : [б.в.], 1957. – 539 с.
5. Ващенко В. С. Лінгвістична географія Наддніпрянщини / В. С. Ващенко. – Дніпропетровськ : [б.в.], 1968. – 158 с.
6. Ващенко В.С. З історії та географії діалектних слів / В. С. Ващенко. – Х. : ХДУ, 1962. – 175 с.
7. Вікторіна О. М. Словник лексики та фразеології народної медицини й лікувальної магії Кіровоградщини / О. М. Вікторіна. – Кіровоград : Центр.-Укр.вид-во, 2006. – 436 с.
8. Голованова О. В. Від діда-прадіда : словник злинського говору / упор. О. В. Голованова. – Мала Виска : [б.в.], 2014. – 28 с.
9. Грищенко П. Ю. Ареальне варіювання лексики / П. Ю. Грищенко. – К. : Наукова думка, 1990. – 272 с.
10. Громко Т. В. Семантичні особливості народної географічної термінології Центральної України (на матеріалі Кіровоградщини) : монографія / Т. В. Громко. – Кіровоград : РВЦ КДПУ, 2000. – 172 с.
11. Громко Т. В. Словник народних географічних термінів Кіровоградщини / Т. В. Громко, В. В. Лучик, Т. І. Поляруш. – Київ ; Кіровоград, 1999. – 224 с.
12. Марусенко Т. А. Материали к словарю украинских географических апеллятивов (названия рельефов) / Т. А. Марусенко // Полесье (Лингвистика. Археология. Топонимика). – М. : Наука, 1968. – С. 206-255.
13. Матвіяс І. Г. Українська мова і її говори / І. Г. Матвіяс. – К. : Наукова думка, 1990. – 168 с.
14. Могила О. А. Метеорологічна лексика українських говорів / О. А. Могила. – К. : Вид. центр КНЛУ, 2008. – 213 с.
15. Москаленко А. А. Словник діалектизмів українських говорів Одеської області / А. А. Москаленко. – Одеса: [б.в.], 1958. – 78 с.
16. Сабадош І. В. Атлас ботанічної лексики української мови / І. В. Сабадош. – Ужгород, 1999. – 104 с.
17. Терновська Т. Ковальська лексика українських говорів // Український діалектологічний збірник. – Кн.3. Пам'яті Тетяни Назарової / Т. Терновська. – К., Довіра, 1997. – С. 399-427.
18. Чабаненко В. А. Словник говірок Нижньої Наддніпрянщини : у 4 т. / В. А. Чабаненко. – Запоріжжя, 1992. – Т. 1-4.
19. Щербина Т. В. Середньонаддніпрянсько-степове діалектне порубіжжя у світлі ізоглос : автореф. дис. ... канд. філол наук : 10.02.01 – українська мова / Т. В. Щербина ; Інститут української мови НАН України. – К., 2003. – 23 с.

УДК 811.111'42'373.233

Д. Гулієва
(Харків)

КОМУНІКАТИВНА СТРАТЕГІЯ КРИТИКИ (на матеріалі англomовного кінодискурсу)

Висвітлено результати аналізу реалізації комунікативної стратегії критики в англomовному кінодискурсі. Зауважено, що критика є стратегією, комунікативним наміром суб'єкта якої є висловлення негативної оцінки об'єкта, як правило, людини, через невідповідність його/її поведінки онтологічним (утилітарним) нормам. Зроблено такі висновки: бенефіціантом критики є об'єкт оцінки: приведення поведінки у відповідність з утилітарними нормами піде йому/її на користь; висловлення критики, як правило, ініціюються суб'єктом оцінки; за способом втілення комунікативні дії критики є вербальними і невербальними; вербальні висловлення критики мають як експліцитний, так і імпліцитний спосіб вираження;

вербальні і невербальні комунікативні дії критики доповнюють одна одну, взаємодіючи за принципом координації; висловлення критики можуть бути спрямованими на самого себе, втілюючи самокритику.

Ключові слова: вербальна/ невербальна комунікативна дія, комунікативний намір, комунікативна стратегія, критика.

The article presents the results of the analysis of the communicative strategy of criticism realized in the English cinema discourse. The research is done within the methodological framework of the cognitive-discursive approach to language where the criticism communicative strategy is viewed as a verbal / co-verbal expression of a negative assessment of a certain object (usually, a person) as demonstrating behaviour that deviates from the ontological (utilitarian) norms. The communicative intention of the subject of criticism is realised through verbal and co-verbal actions which interact on the principles of coordination. The verbal expression of criticism can be explicit, employing, among other means, negatively coloured nouns and adjectives, or implicit, employing rhetoric questions or any other linguistic units that can be interpreted as criticism in the situation of communication. Verbal utterances of criticism can be self-addressed to express self-criticism. The theoretical value of the research is determined by the implementation of the cognitive-discursive approach which makes it possible to analyse a speech strategy as a cognitive phenomenon, and its practical value is determined by the possibility of using the methodical technique developed in the paper to analyse other communicative strategies.

Key words: communicative intention, communicative strategy, criticism, verbal/co-verbal communicative action.

На хвилі дискурсивного повороту в гуманітарних науках все більшу увагу лінгвістів привертає дослідження дискурсивних стратегій, як конфронтаційних так і кооперативних. У цьому контексті актуальність нашого дослідження зумовлюється загальною спрямованістю сучасних лінгвістичних студій на виявлення механізмів реалізації мовленнєвих стратегій й необхідністю вивчення конфліктних комунікативних стратегій з метою гармонізації комунікації.

Комунікативна стратегія критики ще не була предметом комплексного розгляду лінгвістів. Схожі комунікативні явища переважно вивчаються в межах прагматики та лінгвокультурології в термінах стратегій позитивної/негативної ввічливості [12], як мовленнєві акти, що становлять загрозу «лицю» співбесідника [2; 3; 6; 7; 9]. Новизна пропонованого підходу зумовлюється комунікативно-когнітивним ракурсом лінгвістичного аналізу, що дозволяє дослідити висловлення критики як вияв комунікативної стратегії, яка має когнітивне підґрунтя й реалізується за участі низки контекстуальних параметрів, що впливають на інтерпретацію змісту засобів мовного втілення цієї стратегії в акті комунікації.

Мета статті полягає у виявленні й описі комунікативного наміру критики, реалізованого у спонтанній комунікації, змодельованій в англomовному кінодискурсі. Завдання роботи включають: 1) визначення комунікативного наміру стратегії критики; 2) встановлення вербальних / невербальних засобів реалізації стратегії критики; 3) з'ясування характеру взаємодії вербальних і невербальних засобів реалізації стратегії критики.

Об'єктом аналізу є комунікативні акти, в яких мають місце висловлення критики, а предметом – вербальні та невербальні засоби комунікації, які втілюють комунікативний намір критики, а також контекстуальні параметри комунікативних актів, які впливають на втілення й інтерпретацію цього комунікативного наміру.

Матеріалом дослідження служать 300 комунікативних актів критики, вилучених із відеозаписів та транскриптів англomовних ігрових серіалів.

У відповідності з методологічними настановами представників Харківської лінгвістичної школи у нашому дослідженні комунікація тлумачиться як «цілеспрямована, мотивована і регулятивна взаємодія, спрямована на встановлення загальних орієнтирів у життєвому просторі на основі конструювання спільних смислів – спосіб і умова виживання людини» [1, с. 10]. Згідно з таким тлумаченням основна мета комунікації полягає не в обміні інформацією, а в здійсненні певних комунікативних дій *зادля досягнення стратегічних соціальних цілей*. Відтак комунікативну взаємодію індивідів досліджуємо в термінах *стратегії*.

У сучасній лінгвістиці існують різноманітні тлумачення поняття «комунікативна стратегія». У найбільш загальному смислі її визначають як «план оптимального втілення певного комунікативного наміру відправника повідомлення» [11, с. 65]; «планування процесу мовленнєвої комунікації залежно від конкретних умов спілкування та особистостей комунікантів» та, водночас, «комплекс мовленнєвих дій, спрямованих на досягнення комунікативної мети» [5, с. 54].

Посилаючись на Т. ван Дейка, який зазначає, що дискурсивні стратегії «являють собою спроектовані до сфери мовленнєвої взаємодії когнітивні стратегії, спрямовані на ефективне

маніпулювання утворюваними висновками» [4, с. 300], акцентуємо когнітивну природу комунікативної стратегії.

Найбільш релевантним для нашого дослідження є визначення комунікативної стратегії І. Є. Фролової, яка враховує когнітивний, соціально-інтерактивний та власне вербальний аспекти комунікативної взаємодії, і тлумачить стратегію як «комунікативний намір мовця, сформований на підґрунті використання колективного досвіду для власних індивідуальних потреб і бажань, і мовну об'єктивацію цього наміру, що надає йому інтерактивного статусу з урахуванням осмислення вербалізованого наміру усіма суб'єктами взаємодії» [10, с. 157].

Переходячи до висвітлення когнітивних підвалин комунікативної стратегії, стверджуємо, що комунікативна взаємодія індивідів забезпечується «семантичною мережею, що утворює єдину систему з нейронною сіткою мозку і пов'язує весь психічний досвід людини за принципом семантичних ядер через усвідомлювану і неусвідомлювану динаміку асоціативних зв'язків» [1, с. 10]. Ця семантична мережа включає різносубстратний психічний досвід: *перцептивно-когнітивний* (онтологічні і аксіологічні енциклопедичні знання – як декларативні, так і процедурні); *афективний* (емоційно-оцінні переживання) і *волітивний* (інтереси і потреби, що мотивують бажання / небажання реагувати на ситуацію певним чином) [там само, с. 51].

Власне когнітивне підґрунтя комунікативної стратегії складають концептуальні структури, які систематизують енциклопедичне знання комунікантів, необхідне для осмислення та реалізації відповідного комунікативного наміру. Концептуальні структури, які лежать у підґрунті певної дискурсивної стратегії, корелюють з *поняттям*, яке виражає комунікативний намір цієї стратегії і передається відповідною лексемою: у нашому випадку – лексемою *criticism*.

Аналіз дефініцій поняття CRITICISM не надає достатньої інформації про специфіку комунікативного наміру відповідної стратегії, оскільки ці дефініції є надто загальними: *the act of saying that something or someone is bad* [13]; *the expression of disapproval of someone or something on the basis of perceived faults or mistakes* [15]; *comments that show that you think something is wrong or bad* [14].

На відміну від аналізу дефініцій, результати пілотного аналізу комунікативних актів критики дозволяють визначити комунікативний намір критики як *висловлення негативної оцінки об'єкта через його / її невідповідність очікуванням, що мотивуються онтологічним знанням (як декларативним, так і процедурним) і конкретизуються в залежності від ситуації комунікації*.

Мотивація критики визначається потребою суб'єкта об'єктивувати інференцію про невідповідність об'єкта оцінки онтологічним (утилітарним) нормам, що становить підґрунтя критики, а також пов'язані із цим знанням емоції і бажання, які і спричиняють об'єктивацію цієї оцінки.

Критика є *екзоцентричною поліінтенціональною мовленнєвою дією*. Метою критики є акцентування уваги адресата (як правило, об'єкта оцінки) на неприйнятності його дій з точки зору онтологічних (утилітарних) норм. Промовляючи висловлення критики суб'єкт прагне: 1) висловити критичне зауваження; 2) вказати об'єкту на його невідповідність онтологічним нормам і тим самим імпліцитно спонукати його/її привести цю поведінку у відповідність з очікуваннями соціуму. Як наслідок, бенефіціантом критики, з точки зору суб'єкта мовлення, є, насамперед, об'єкт критики: зміна поведінки гарантуватиме йому / їй більш ефективну взаємодію із соціумом.

Відповідно, **об'єктом критики** є виключно особа, а також її якості і дії/результати дій. Наприклад:

[Carol and Susan arrive.]

Ross: [to Carol] *Where the hell have you been?*

Susan: *We stopped at the gift shop.*

Carol: *I was looking at stuffed animals, and Susan wanted a Chunky.*

Ross: *Susan wanted a Chunky. We're having a baby, ok, a baby, you don't stop for Chunkys* (Friends).

Росс висловлює критичне зауваження своїй бувшій дружині Керол, яка саме перебуває у процесі народження дитини, з приводу того, що по дорозі до родильного будинку вона разом із своєю подружкою вирішила зайти до магазину подарунків. Основою критичного зауваження є невідповідність поведінки жінки очікуванням, мотивованим онтологічними (утилітарними) нормами: коли у жінки починаються родові схватки, вона, зазвичай, спішить до родильного будинку, а не в магазин.

Об'єкт критики не порушує етичних норм, він/вона діє неадекватно з точки зору здорового глузду і тому, як правило, створює комічну ситуацію і викликає сміховий ефект.

Висловлення критики мотивується потребою суб'єкта вказати об'єкту на невідповідність очікуванням соціуму і, якщо можливо, привести його/її поведінку у відповідність з цими очікуваннями.

Що стосується **місця** висловлень критики в **інтеракційному обміні**, вони, як правило, ініціюється суб'єктом мовлення і реалізується в *ініціальному ході*. Об'єктом критики стає компонент психічного контексту – осмислена суб'єктом якість чи дія об'єкта оцінки, яка не відповідає онтологічним нормам. Ця якість чи дія може вербалізуватися в комунікативному акті:

Serena: *Yeah. He asked me to pose for him in his studio. To be his muse.*

Blair: *And you said yes?* [Здивований, недовірливий тон; високо підняті брови]

Serena: *Why not? It's romantic.*

Blair: *No. It's a death trap. Being a muse never works out.* [Підвищений тон, дивиться прямо в очі подрузі, аби донести свою точку зору.] (Gossip girl)

У цьому акті об'єктом несхвальної оцінки є такий стан речей: новий хлопець Серени, який є творчою особистістю, попросив її стати його музою, тобто позувати йому; вона з радістю погодилась. Суб'єктом оцінки є подруга Серени, Блер, яка вважає, що Блер не варто цього робити, оскільки творці не розпочинають серйозних відносин з музами, аби не втратити натхнення.

Несхвальна оцінка ситуації виражена в імпліцитно – запитанням *And you said yes?* та експліцитно – метафоричним уподібнення статусу музи смертній пастці – укупі з невербалікою. Невербальні дії суб'єкта оцінки, описані нами і додані до транскрипту цього комунікативного акту, доповнюють вербальні висловлення і взаємодіють з ними за принципом координації *принципом координації* (за [8, с. 92, 100]).

За **способом вербального втілення** висловлення критики є, як правило, *експліцитними*.

Tap class. Monica is standing by the door

Teacher: *You by the door. In or out?*

Monica: *In.* [She joins in the dancing. She still flounders]

Teacher: *You in the back, you're getting it all wrong!* (Friends)

Суб'єкт критики, учитель танців, висловлює Моніці критичне зауваження, оскільки вона не справляється із танцювальним рухом. Критика виражається експліцитним негативним твердженням із прислівником *wrong*, який власне і несе на собі основне оцінне навантаження. Висловлення критики мотивується потребою суб'єкта вказати об'єкту на невідповідність очікуванням. У цьому випадку суб'єкт оцінки є експертом, наділеним повноваженнями здійснювати критичну оцінку об'єкта. У наступному прикладі критика виражається експліцитно, проте суб'єкт критикує не власне об'єкт, а результати його роботи:

Mr. Douglas: *It's been better. The Annual Net Usage Statistics are in.*

Chandler: *And?*

Mr. Douglas: *It's pretty ugly. We haven't seen an ANUS this bad since the seventies.* (Friends, Season 1, Episode 16) [Схрещує руки на грудях, не дивиться на Чендлера, прищурює очі; знижує тон голосу, ніби не бажаючи озвучити неприємну інформацію; робить інтонаційний акцент на прикметнику *ugly* та аббревіатурі *ANUS*] (Friends).

Учасниками цього акту є Чендлер, який має досить гарно оплачувану роботу, оскільки майже ніколи не скаржиться на відсутність грошей, та його начальник, який саме зайшов до нього в офіс. Об'єктом оцінки є звіт Чендлера за останній квартал, який, на думку начальника, є жахливим: компанія втрачає величезні кошти; настільки масштабних проблем вони не мали з 70-х років.

Експліцитна несхвальна оцінка виражена прикметником *ugly* у предикативній функції і підсилена прислівником *pretty*, а також прикметником *bad* у функції означення, підсиленого займенником *this*. Окрім цього, у цьому комунікативному акті міститься й імпліцитна *емоційно-образна несхвальна оцінка*. Остання виражена за допомогою гри слів, що побудована на омонімічному зв'язку між аббревіатурою *Annual Net Usage Statistics* на позначення програми статистичних підрахунків, яка використовувалась для квартального звіту – *ANUS*, та лексеми *anus*. Ця гра слів створює метафоричний асоціативний зв'язок, який викликає негативне емоційне відчуття *розчарування* об'єктом оцінки. Ця емоційна реакція експлікується і координативною дією невербаліки, описаної вище. Для стороннього спостерігача, яким є телевізійна аудиторія, несумісність двох омонімічних смислів, які одночасно актуалізуються у ситуації, спричиняє *гумористичний ефект*.

Висловлення критики може бути спрямованим на самого себе, втілюючи самокритику:
 Monica: *You just called a little while ago about needing a signature on an admissions form. Well, it turns out we need a whole new one because uh, you see, I, I put the wrong name again. 'Cause um...*
 Nurse: *You're that stupid.*
 Monica: ***I am. I'm that stupid.***
 Rachel: *And I'm just gonna pay for this with a check.*
 Nurse: *You know your insurance will cover that.*
 Rachel: *I know. I'm just not that bright*
 Monica: *Hi. Um, I'm gonna need a new set of these forms.*
 Nurse: *Why?*
 Monica: ***I am really an idiot.*** *You see, I was filling out my friend's forms, and instead of putting her information, I put mine.*
 Nurse: ***You are an idiot.***
 Monica: *Yep, that's me. I am that stupid.* (Friends)

У цьому комунікативному акті суб'єкт критики є водночас об'єктом. Критика виражена експліцитно за допомогою іменника (*idiot*) та прикметника негативної оцінки (*stupid*), вжитих у функції предикативу. Критика є комунікативною стратегією, комунікативним наміром суб'єкта якої є висловлення негативної оцінки об'єкта через його невідповідність онтологічним нормам. Бенефіціантом критики є, насамперед, об'єкт оцінки: зміна поведінки піде йому/їй на користь. Висловлення критики, як правило, ініціюються суб'єктом. За способом втілення комунікативні дії критики є вербальними і невербальними. Вербальні висловлення критики переважно мають експліцитний спосіб вираження. Вербальні і невербальні комунікативні дії доповнюють одна одну, відповідно, взаємодіючи за принципом координації. Висловлення критики можуть бути спрямованими на самого себе, втілюючи самокритику. Перспективи дослідження вбачаємо у вивченні гендерних особливостей втілення комунікативної стратегії критики.

Список літератури

1. Бондаренко Е. В. Как нарисовать портрет птицы: методология когнитивно-коммуникативного анализа языка : монография / Бондаренко Е. В., Мартынюк А. П., Фролова И. Е., Шевченко И. С. ; ред. И. С. Шевченко. – Харьков : ХНУ имени В.Н. Каразина, 2017. – 246 с.
2. Давыдова Т. А. Речевой акт упрека в английском языке : автореф. дисс. на соиск. учен. степ. канд. филол. наук : спец. 10.02.04 «Германские языки» / Т. А. Давыдова. – Иркутск, 2003. – 16 с.
3. Давыдова Т. В. Перлокутивный эффект речевых актов неодобрения в немецкоязычном диалогическом дискурсе / Т. В. Давыдова // Вісник ХНУ імені В. Н. Каразіна. – 2013. – № 1052. – С. 49–54.
4. Дейк Т. А. ван. Язык. Познание. Коммуникация / Т. А. ван Дейк ; [пер. с англ.] / [сост. В. В. Петрова]. – М. : Прогресс, 1989. – 312 с.
5. Иссерс О. С. Коммуникативные стратегии и тактики русской речи / О. С. Иссерс. – [изд. 5-е]. – М. : ЛКИ, 2008. – 288 с.
6. Куприянова С. К. Речевые акты, угрожающие «потерей лица» в русской и калмыцкой культурах / С. К. Куприянова // Вестник МГЛУ. – 2013. – Вып. 5 (665). – С. 69–84.
7. Ларина Т. В. Категория вежливости и стиль коммуникации: сопоставление английских и русских лингвокультурных традиций / Т. В. Ларина. – М. : Языки славянской культуры, 2009. – 512 с.
8. Солощук Л. В. Вербальні і невербальні компоненти комунікації в англomовному дискурсі : монографія / Л. В. Солощук. – Харків : Константа, 2006. – 300 с.
9. Позникова Т. М. Речевые акты критики и оправдания в англоязычной и русской лингвокультурах : автореф. дисс. на соиск. учен. степ. канд. филол. наук / Т. М. Позникова. – Новосибирск, 2016. – 16 с.
10. Фролова И. Е. Стратегія конфронтації в англomовному дискурсі : [монографія] / И. Е. Фролова. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2009. – 344 с.
11. Чернявская В. Е. Программа политической партии как персуазивный текст / В. Е. Чернявская, И. Ю. Логинова // Известия РГПУ им. А. И. Герцена. – 2005. – № 11. – С. 64–75.
12. Brown P. Politeness. Some universals in language usage / P. Brown, S. Levinson. – Cambridge : Cambridge University Press, 1988. – 345 p.

Список довідкових джерел

13. Cambridge English Dictionary [Electronic resource]. – Access : <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/criticism>.
14. MacMillan English Dictionary [Electronic resource]. – Access : <https://www.macmillandictionary.com/dictionary/british/criticism>.
15. Oxford English Dictionary [Electronic resource]. – Access : <https://en.oxforddictionaries.com/definition/criticism>.

Список джерел ілюстративного матеріалу

16. Friends [Electronic resource]. – Access : <http://www.angelfire.com/tv/chocgal/scripts.html>.
17. Gossip girl [Electronic resource]. – Access: <http://gossip-girl.hypnoweb.net/episodes/saison-1/101-pilot/script.html>.

УДК 81'372

Ю. Дем'янчук
(Львів)

ПОРІВНЯННЯ АВТОМАТИЗОВАНОГО ПЕРЕКЛАДУ ТЕРМІНОЛОГІЧНИХ СЛОВОСПОЛУЧЕНЬ НАТО, ООН ТА СОТ В ДОДАТКАХ GOOGLE ТА В НКРМ (текстозорієнтований підхід)

Здійснене порівняння автоматизованого перекладу термінологічних словосполучень НАТО, ООН, СОТ в електронних додатках GOOGLE та в НКРМ. Розглядаються юридично-правові тексти та якість їх корпусного перекладу. На основі похибок перекладу спеціалізованих термінологічних словосполучень. Зроблено висновок про можливість застосування окремих додатків НКРМ та пошукової системи GOOGLE.

Ключові слова: електронний переклад, спеціалізовані термінологічні словосполучення, НКРМ, GOOGLE, НАТО, ООН, СОТ.

The article is about compare the automated translation of terminological expressions from NATO, UN, WTO documents with use GOOGLE and the RNC electronic application. The legal texts and the quality of their translation are considered. The author points out that the quality of the automated translation depends on the type of text and the communicative situation. In the article the reader gets to know that the differentiation of automated electronic translation of legal texts should be carried out on the subject-sectoral basis, subject-activity criterion or subject-thematic affiliation. The author uses examples of translation of the extract from the German-language legal document of the United Nations to analyze and compare the results in the applications. The author argues that particular attention should be paid to English terms and terminology from the UN legal texts. After a brief study of the translation of the German and English legal texts of the UN, the WTO and NATO in the GOOGLE search engine and the RNC application, the author concludes that there is a lack of translation in online services and the complexity of work in the RNC for a simple user. In Translate.ru (PROMT), Google Translate, Worldlingo and Online.translate.ua a translation of very low quality, without a detailed allocation of terminological phrases. Instead, it is not possible to translate the complete document in the RNC, the translation of terms and terminological expressions is based on the polysemic and homonymous properties of the word or phrase in accordance with the given thematic direction of the text.

Key words: electronic translation, specialized terminology, RNC, GOOGLE, NATO, UN, WTO.

Переклад спеціалізованих текстів юридично-правової тематики вимагає глибокого розуміння текстових предметно-тематичних мовних взаємозв'язків та вивчення перекладацької проблематики в парадигмі лінгвістики тексту. Якість автоматизованого перекладу залежить від типу тексту і комунікативної ситуації. Тому в зв'язку з цим доцільно розглядати переклад спеціалізованих текстів у взаємозв'язку з перекладацьким процесом та його результатом.

Диференціацію автоматизованого електронного перекладу юридично-правових текстів варто здійснювати за предметно-галузевою ознакою, предметно-діяльнісним критерієм або предметно-тематичною приналежністю. Схожий текстозорієнтований підхід в процесі перекладу юридично-правових термінів та словосполучень досліджували Алімов В. В. [1], Анісімова А. Г. [2], Власенко С. В. [3], Гамзатов М. Г. [4], Панкратова Е. А. [9], Пиж А. М. [10], Федотова И. Г. [13,40-50], Херрінг Д. Л. [14], Спенсер Д. Р. [15] та інші. Проте актуальним є розподіл електронного перекладу правових текстів у пошуковій системі GOOGLE та в НКРМ на основі спеціалізованих галузей: військовий переклад, політичний переклад, фінансовий переклад, а також фінансово-юридичний, політико-юридичний, інформаційно-технологічний, громадсько-економічний переклади. Відповідно до текстозорієнтованого підходу, спеціалізації тексту, здійснюється переклад та перевірка термінів та термінологічних словосполучень (військових, мілітаризаційних, економіко-правових тощо).

Мета статті – порівняти автоматизований переклад термінологічних словосполучень НАТО, ООН та СОТ в пошуковій системі GOOGLE та в НКРМ. Поставлена перед нами мета, вимагає розв'язання концептуальних завдань: розглянути електронні перекладачі в пошуковій